

Latwefchu Awifš.

55. gadagahjums.

Nr. 7.

Trefchdeenā, 18. Februar (1. Merz).

1876.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Westvorn t. (Meyber) grabmatu bobdē Jelgawā.

Rahditajs: No eekšfšemohm. No abrfšemohm. Wisjaunakabs sūas. Kurfšemes gubernas awifšes Nr. 10. 500 weršes pa Balto-Kreewšemi. Pobjā un ohštā. Urbildas. Sludināfšanas.

No eekšfšemohm.

No Behterburgas pirmdeenā, tai 10. Febr., ar telegrafu atnaha ta behdu webšts, ka ta augsta flimneeze, leelširstene Maria Nikolajewna, dšimusi tai 6. August 1819 un nel. herzoga Maksimiliana von Leuchtenberga atraitne, nomirusi.

Waldib. aw. tagad iſfludina ſchahdu

Wisangstaku Manifestu.

„Mehs no Deewa ſchehlastibas wiſas Kreewijas Keisars un Patwaldneeks, Pobju semes Zars, Pinnu semes Leelširsts u. t. j. pr. u. t. j. pr. u. t. j. pr.

daram ſinamu wiſeem ſaweem uſtizigeem pawalstneekem:

Tam Wiſuſpehzigam Deewam patizis, Mufhu tohti mihlotu Mahfu, Leelširsteni **Marin Nikolajewnu**, pee ſewim aizinah.

Winas Keisariska Augstiba nomira tai 9. Februar pehz ilgas gruhlas flimibas Sawā 57. dšihwibas gadā. Scho behdigu notikumu wiſeem Saweem uſtizigeem pawalstneekem iſfludinadami, turamees pahrleezinati, ka wini lihds ar Mums neſs tahs behdas, kas Mufhu Keisarisku namu peemellejuſchas un lihds ar Mums karstas luhgſchanas ſuhita pee ta Wiſuſchehliga par nel. Leelširstenes dwehſeles labklahſchānu.

Dohts Sw. Behterburgā, tai 9. Februar, 1876. gadā pehz Kristus peedſimſchanas. Mufhu walbiſchanas 21. gadā.“

Uſ originala ſtahw ar Keisara Majestetes paſcha rohku parakſtihts

„**Aleksanders.**“

No Lukuma puſes behdigs atgadajums. 3. Februar Anasmuſſchas dšimstunga ſunupuiſis bij peegahjis pee eſſeku maſchines, ko ar weenu ſirgu greeſch; tohs ſmalkumus eekſchā flaukoht weena rohka tam tila maſchine eerauta un lihds puſei jau nomalta, kamehr to ſirgu dabuja aptureht. Puiſim bij breeſmigas ſahpes ja-iſzeefch, aiſgahja kahds puſzehleens, kamehr to rohku dabuja no maſchines ahra, jo zitadi newareja, tā ar ſtangahm tohs ruſkus uſlauſa. Wiſſuhtija uſ Jaunpili pehz daktera, kas ar ſahlehm tahs breeſmigahs ſahpes remdi-

naja un rohku noſehja; puiſi aiſweda uſ Jelgawu, kur gan winam ta rohka lihds ekkonim tiks nonemta. Gan awifšes itgā dus teek uſſaukts, lai zilweki ſargajahs un dšihwo apdohmigi ar ne-eepaſihtahm maſchinehm, bet tomehr noteek wehl arweenu nelaimes, kur zilweki ſawus weſelus lohzeklus padara par gaudeneem. F. M.

Par ſirgu ſagteem runajoht jaſino, ka pee mums Ruzawā teem wairs labi ne-iſdohdahs. Rupať ſakehra pee mums weenu ſagli ar diwi ſagteem ſirgeem. Sakerſchanas gohds gan jadohd Leepajas polizejas kungeem, bet Ruzawneeki ari iſchakli peepalihdſeja. Ta ſahdſiba un kerſchana notika tā: Leepajas pilſehta kahds Leifchu ſaimneeks bij apſihmejees ſawu ſirgu, kas tam bija preekſch gadsakhrta noſagts. Wihrs dabujis baſnizā apſwehrecht, ka tas pateſi wina ſirgs. Tai ſwehreſchanas brihdi — deenas laikā — tam paſcham Leitim iſſohg abus atbrauktohs ſirgus no pilſehta kauſmana ſehtas ar wiſeem aiſjuhgeem, prohti Kreewu rikſeem. Leitis pahrnah, ſawu pirmo ſirgu iſdabujis, atrohd tukſchu weetu paſchuhni — abi ſirgi nohſt. Wihrs nebij mukis, gahja tuh- dal polizejā gauſteres par ſawu likteni. Polizejmeiſters uſ atrahm pehdahm lika ſcho gadijumu iſbungah un ſaſinoja tuh- dal, ka ſaglis ar abeem aprihkoteem ſirgeem pahrjahjis pahr ohſta tiltu uſ Grohbinas puſi. Tuhdal kua iſrihkoti trihs polizejas kungi un iſſuhtiri uſ trijahm puſehm: weens gar juhrmali uſ ſeemela puſi, ohtris uſ rihta puſi un trefchajs gar juhrmali uſ deenwidus puſi ſagli dšihtees. Ar leelu nepatit- ſchānu brauza ſchis kungs, kam kritahs uſ deenwidus wakareem braukt, ar ſaweem diwi palihgeem paſta ratōs; jo wiſch dohmaja, ka wina braukums buhs welti, tadeht ka ſaglis uſ eekſhſemes puſi buhſchoht dewees. Bet reds, gudrais ſaglis, pahri werſtes jahjis, metahs krustiſt pahr eſeru uſ zitu puſi gar juhrmali uſ Ruzawu. Tomehr ſaglis bij dauds weetās zelu dabujis praſiht, tadeht ka uſ maſeem zekeem zaur meſchu win- goja; wiram ilgi gahja, lihds Ruzawu ſaſneeda. Tā wiſch ari bij eejahjis pee kahda meſcha ſarga un praſijis zelu, ſazi- dams, ka wiſch jahjoht pehz rateem, kas tam P. Krohgā pa- likuſchi. Meſcha ſargs dewis ſawu dehlu lihds par wadonu, kas aridſan ſagtam ſirgam ſehdees wirſa un kahdu jubdſi lihds- jahjis! — Behdu dšineji tohti eekarjuſchi, tiklihds ka tee uſ riktigahm pehdahm bij uſnakuſchi. Tee atſkrehja lihds Ruzā- wai, zeredami, ka ſaglis buhs uſ Keiſcheem jeb Bruhſcheem metees. Iſwaizaja paſta puiſi, kas nakti no Balangas pahr- brauza, arig ſagli nemanijis. Schis teiza, ka gan ſatizees. Dauds Ruzawas meſcha ſargi un ziti taudis bij nakti dšinejem peebedrojufchees. Brauza Leitis; waizaja to atkal, waj nau redſejis. Schis teiza: „Ne.“ Nu bij redſams, ka ſaglis

nupat no zeta bij nogreesees. Nu tik eeprahtojahs Ruzaw-
neeki, ka peezi werstes no Ruzawas basnijas krohga weena
masa mahjina, kur wihrs dshwo, lam nau laba flawa. Nu
tik pee ta eekschâ — un ko dohmajeet: atrada tur sirgu sagli
ar weenu sirgu — tai paschâ nakli pulkhen 4. no rihta.
8 juhdses saglis bij jahjis! — Dhtru sagto sirgu atrada ar
wiseem rikkeem pee zita wihta, kas pee N. pagasta peerakstihst,
bet Ruzawâ peemihst. Pirmais flehpejs ir Meirischkneeks,
pee Ruzawas pagasta peederigs. Tâ tad tai paschâ rihtâ ais-
weda wifus trihs — sagli un wina dimus flehpejus — us
Leepaju zeetumâ. Saglis ir Wahzeets, kalejs, kas Leepajas
flinschu fabriki zittahrt strahdajis.

Ruzawas fainneeka N. kofschais firdsinsch — tumfchi
rauds ehreliis, ar baltahm krehtehm, ko rudenî nosaga, ari
jau mahjâs. Baldees muhsu awisehm un teem gohdigeem zil-
wekeem, kas no tahlenes sinu atlaida, fawa tumaka sagtu pee-
derumu palihdsedami fawahlt. Sirgs bij pahri desmit juh-
dses tahli — ais Kuldigas nowests, bet labi turehts; jo winu
pahrweda trefnaku, nekâ bij papreeksch bijis. Sirgu sagteem
pee mums ne-ihweizahs! Chr. Sch—g.

No Kuldigas. Berlinê Trauba lasaretê ka dsirdam jau
dauds flimneeki, lam giltis kaite lohzeekds eekritusi (Gelenk-
rheumatismus) ir ar tahm jaunajahm sahlehm Salizihlflahbe
48 stundu laika isdseediti, tâ ka wifs lohzeektu uspampums, far-
kanums un breefmigahs fahpes pagalam. Ari weens no Kul-
digas daktereem tagad ir nehmees ar schihm sahlehm schahdus
melmenu fehrdsigus ahrsteht; lihds schim jau pee kahdeem 5
tam ari isdwees peeredseht, ka pehz 2 deenahm flimee bijufchi
wefeli. Sahles tohp pulwerds eedohtas.

Pee tahs sinas par krohna-Drufasmuischâ zelto bischu
kohpschanas beedribu (skat. Latw. aw. Nr. 5) redakzija ir no
bisch. kohpsch. beedribas puses zaur kahdu G. M. kungu luhgta
isflaidroht, ka minetai beedribai ne-efoht wis atwehlehts par
semkohpibas leetahm runas tureht. Winsch (G. M. l.) 18.
Janwar tur tai swehtku runâ efoht gan fazijis schohs wahr-
dus „Pee muhsu buhschanahm no bischu kohpschanas runahst
un pee tam semkohpibas mahzibas kâ mehri behgt, ir tik pat
nepareisi, kâ ko bes pamata buhweht. — — — Tadeht wai-
jaga ari wifas tahs swarigas semkohpibas jautaschanas isflai-
droht, kas ar bischu kohpschanu stahw sakara un galwas bee-
driba nu tâ sahks dariht.“ Bet tee wahrdi ne-efoht wis tâ
saprohtami, it ka schai beedribai buhtu „atwehlehts par sem-
kohpibas leetahm runas tureht.“ Tomehr gribam zereht,
ka tas, kas galwas beedribai buhs atwehlehts, ari saru bee-
dribai netiks leegts.

Rihgas pilsehts preeksch jaunbuhwejama museuma nama
ir atwehlejis 16 tuhst. rublu.

Balangas juhras flohla kua atwehrtâ 28. Oktober
1875. g. ar 15 mahzeekem eeksch Ruzawas flohlotaja mah-
jas, kas winam pascham peeder. Balangas juhras flohla
kluhs buhweta us Swentajas upes krasta, ne puswersti no
tahs weetas, kur upe juhra eetek. Grâfs Tischkewiza kungs
preeksch schihs leetas ir weenas fainneeka mahjas labprahtigi
dahwinajis un wehl turklaht 600 rubufus preeksch buhwes no-
wehlejis; tad wehl il gadus preeksch flohlas ustura pagastis
dohd 120 rubl. un krohnis ir atwehlejis preeksch flohlas us-
tura un flohlemeistera lohnes 1000 rubtu. — Bet lamehr
flohlas namâ, kofschâ, ruhmiiga ehla, taps usbuhwehts, flohla
— kâ sakohst — Ruzawâ eekohrteleta; jo Ruzawas flohlotaja
Schönberga dehs, kas gimnasijas mahzibas eeguwis, un

mahjas flohlotaja eekami preeksch pahri gadeem jau nolizis,
Balangas jaunai juhras flohlotaja par preekschstahwu un sinatni-
bas flohlotaju eezeltis. Dhtrais flohlotajs, kuga kapteinis
no Leepajas, flimibas deht wehl fawâ amata nau eestahjees.

Par schihs flohlas mehri runajohst jafata, ka wifahm
muhsu 8 Kurses juhras flohlahm*) ir tas noluhks, stuhr-
manus no jeb kahdas kahrtas preeksch muhsu paschu, prohti
Kreewsemes andeles kugeem ismahziht, tapehz ka lihds schim
wairak ahrsemneeki ween schihs weetas aisnehmufchi — un tomehr
ir to paschu ahrsemneeku wehl bijis truhkums. Scho juhras
flohlas mahzeekem leelas rektes no waldbibas nowehletas: tee
dabu flohlas mahzibu un flohlas grahmataâ, kohrteli un gai-
schumu par wolti un paleek — ja tee rekuschu gadds ir —
lihds 24. wezuma gadam swabadi, lihds tee fawu eekami par
stuhrmaneem noleek. No ta brihscha, ka eekami par stuhrma-
neem ir nolikuschi, tohp tee mahzeeki, kas pee galwas naudas
maksadamahm kahrtahm peeder, no oklades isdsehsti, t. i. no
galwas naudas maksaschanas atswabinati un dabu pasi us ne-
noteiktu laiku, prohti bes termina. Wisi stuhrmani ir, tâpat
kâ juhras flohlas mahzeeki, meera laikds no saldatu deenesta
swabadi.

Juhras flohlas mahzeekem ir flohlas mahzibas laiks no-
litts no Oktober mehnescha lihds Aprilim — un wafarâ teem
jabrauz us kugeem par matroscheem pehz paschu gribas un fa-
lihlschanas par lohni. Tâpat stuhrmanu kahrtâ esofshee war
— kur ween pascheem tihl, deenestu sadereht, tik ween ka teem
nau brihw us swefchu semju kugeem stahtees deenestâ, bet wai-
jag desmit gadus us Kreewsemes kugeem braukt. — To ek-
fami par stuhrmaneem war tahdi, kas pagasta flohlu zaurgah-
jufchi, nolikt pehz diwu seemas mahzischanohs, — kas masak
proht, tahdeem sinams aisees trihs seemas mahzotees. Bet
tagad wehl daschi baidahs, un melugi teem daschadus neelus
eeteiz un jaunus kaudis eebaida, tâ ka daschi mahzeeki atme-
tahs un aisspuro.

War zereht, ka kaudis — kad ar scho flohlu buhs eepa-
sinufshees, fawus behrnus labpraht tant raidihis, fewischki
tahdi, lam masa rohziha, un kas tadeht nespehz faweem de-
leem zitu kahdu flohlas mahzibu nowehleht.

Jauni behrni schinis flohlas netohp usnemti, jo ta ir
amata flohla, un jauneki us eekami titai kluhst peelaisiti, kad
tee 21 gadu wezi palikuschi. Chr. Sch—g.

Muhsu Kungs un Keisars zaur pawehli no 26. Janwar
ir nozehlis generalgubernatora amatu preeksch Widsemes, Kur-
semes un Sgaunu semes. Schihs gubernas tiks joprohjam
walditas us ta pamata, kas wifu zitu gubernu dsihwei ir litts
un pehz teem fewischkeem likumeem, kas preeksch schihm gu-
bernahm dohti. Lihdschinigahs generalgubernatora kanzele-
jas kungi tohp no deenesta atlaisti un paleek bes lohnehm.

No Behterburgas. Kâ ruskî israhdoht, tad no wiseem
teem schihdeem, lam pee lohsefchanas bijis janahst, gandrihs
puse (46 procentes) sinajufchi isflapstitees, un tâ tad winu
weetâ ziteem bijis ja-aiseet kara deenestâ. Tapehz tad grib us
to zeetako par to gahdaht, ka schihdi lai nespehtu isflehtees,
un spreesch ari par to, ka ziteem nebuhtu tapehz schihdu weetâ
ja-eehtahj, kad schee pabehg.

— Waldib. sin. isfludina tahs schihdu swehtdeenas, kurâ
schihdu saldati tiks atswabinati no deenesta darbeem.

*) Schihs flohlas ir: Engurds, Lubeserê, Dundagâ, Wentspilê, Ufshawâ,
Beslitsbergê, Leepajâ un Palangâ.

Bestherburga. Preekfch armijas ta ir leela leeta, kad tee eemahžitee unteroffizeeri pehz faweem isdeeneteem gadeem wehl paleef armija; til ar leelu flaitu unteroffizeeru spehj rekruschu mahzibu kreetni isdariht. Tagad dsird Bestherburga par to runajam, ka tahdeem unteroffizeeru palizejeem ne til ween to lohni pa-augstinatu, bet pehz 10 gadu pahrafa deenesta ismaksatu 250 rubli, pehz 20 gadu pahrafa deenesta 1000 rubli jeb 96 rubli ifgadus pensijas; ari winu atraitnes dabutu 36 rubli pensijas.

— Scho pawafar nahkfocht Kreemu Keisaru apzeemoht Italias krohna prinzijs Humberts.

— Kad pagahjuschu gadu rehkinumds eefkatahs, tad reds, ka brandwihna tohp wiswairaf dedsinahts Woroneschas, Tambowas, Kartowas un Bodolffas gubernas. Arkangelâ wiswairaf dedsina no fuhnam. 2 gubernas ir, kur nemas nedesinaja brandwihna: Astrakana un Krima. Rudsu fadedsinaja pee 110 milioni pohdu, kartupeku kahdus 10 milioni puhru.

Pinnu semê schoseem dauds weetâs ir mehginajuschu un par labu atraduschu seemekbreeschus nemt par wesmu wilzejeem. Ta weda dsessi no Gmjas us Uleborgu un no turenês attal atpakaf labibu un miltns. Seemekbreeschi israhdotees derigati nekâ firgi, jo tee masaf prasahs baribas un teem newaijaga ari til dauds brauzeju, us 20 breeschu rehkina til pa 1 zilwekam.

— Pinnu buhfocht tagad jau kahdi 12 tuhstoschi, kas juhraas maifi ehd. Helsingforsâ tagad beedriba ir dibinata, kas Pinnu juhreneekeem grib daschadas palihdsibas sneegt.

Mastawâ us dselzeta stajones 31. Janwar kahda patlaban eekurinata maschine pate no sewis isskrehjusti pa schkeenehm un pee treschahs werstes usskrehjusti ratu rindai, ta ka zaur scho fadurschanohs 2 zilweki nosisti un 7 eewainoti.

No Turkistanas. Rodschentes tuwumâ ir useeti leeli strehki atminohgtu.

No Tiflises (Kaukasija) raksta, ka tur zaur to bahrgu seemu wifa kurinajuma mallâ ir pee gala un beidsamajâs deenâs par weenu flehpi mallas ir maksajuschu 4 lihds 5 rubli. Sildees nu!

Jakuzkâ (Siberija) schogad us leelo gada tirgu usweda dauds mammut-sohbu. No scheem fenlaifu milsu elesanteem Siberija schur tur usrohl sohbus, un ir ari sohbi ko wehrts. Schoht dasch sohbs lihds 18 pohdi smags, un 1 1/2 asis garfch.

Starp tahm paganu tautinahn, kahdas wehl Kreewija atrohdahs, ir peeminami tee Kalmuki, kuru buhs pee 137 tuhstoschi; tee mahjo wiswairaf Astrakanas gubernâ. Winu tiziba ir ta Buda tiziba, kahda Indija un Rihnâ stary paganeem atrohdahs. Tagad grib kristigus misionarus suhtihit pee scheem Kalmukeem un jo bagati wineem sneegt Kristus ewangeltumu.

No ahrsemehm.

Deenwidus-Wahzsemê un **Austrija** ir leeli pluhdi. Ap Prabhgu ir zaur leeleem uhdeneem attal dasch pohsts padarihts.

Englantes kehminenene, ka dsird, preekfch fawas leelâhs Indijas walsts buhfocht peenemt to wahrdu flahht „Indijas Keisarene“. Lai wifs tas pulks Indijas firstu jo mihtaf pafemojahs apafsch Englantes waldbibas, tad grib teem „keisarus“ par wirfneekeem list.

No Spanijas nahk weena fina pehz ohtras, ka waldfchanas armija dsena Karlistu puljinus is kaktu lakteem; Karlistu spehks schkihst un eet us beigahm.

Sultans bij wairaf deenu faflimis, nifns augons bij peemetees, ko ahrstes usgreesa. Kad jel leelwalstju ahrstehm is-

dohtohs ari to leelo augonu usschelt, kas wifu Turku semi wahrdsina! S.

Wisjannafahs fina.

Leepajâ, kur kugofchana schogad gandrihs nemas ne-apstahja, jau preekfch nedelahn ir fugi abraufuschu ar wifadeem augkeem is Altajahn semehm. Weens pats kugis bij atwedis 2 tuhst. flastes ar apeljinehm. 8. Februar eebrauja Sweedru kugis ar fllehm; bij gan gribejis us Rihgu braukt, bet dragajumu labad bij Leepajâ ja-ebrauz.

Us flidenajeem zeteem beidsamajâs nedelâs is dauds nelaimes notifuschas. Nupat dsirdam attal par behdigu gadijumu. Duhru Muzeneef Freimara fainneeka tehws 10. Februar ar wesumu us Kuldigu braukdams pret Ghdas kroggu ir nelainigs tizis. Par tiltu brauzohht wesums fahzis flihdeht, brauzejs zerejis to notureht, bet wesums sitees pret tilta lehni, schi luhfusi un wesums uskritis wihram wirsu un to breesmigi fadragajis, ta ka winsch pehz nezif suundahm fawu dsihwibu islaida. S.

Kursemes gubernas awises Nr. 10

issludina to no Kursemes laulfflohlu wirskomifiones isdohtu instrukziju jeb pamahzifchanas rakstu preekfch wifseem winas apafschneekeem. Gribam te is schi raksta, kas wahrdu pa wahrdam turpmaf buhs ari pa latwifli lasams, jau tagad faweem lasitajeem tohs wehrâ leekamus gabalus preekfchâ zelt.

Par mahju mahzibu:

§ 1. To mahzibu mahjâs buhs doht wezakeem, audsinatajeem jeb fainneekeem, kuru deenestâ behrni stahw, waj nu pascheem jeb list zaur ziteem doht.

§ 2. Rats behrns, kas pilnus 8 gadus wezs, tohp fawâ mahju mahziba usraudsihts un pahrmellehts zaur draudses mahzitaju; winsch pee tam war palihgâ nemt basnijwihrus un flohlas wezakohs un flohlmeisterus. Mahzitajs waj flohlmeisters wedihs rullus par wifseem mahju mahziba stahwofcheem behrneem un par winu mahzibas sekmehm.

§ 3. Kad kahds behrns netohp deesgan mahzihts, tad pagasta flohlas komifionei buhs par to gahdaht, ka kuhtree us to tohp peedabuti waj peespeesti zaur pagasta waldbibu, jeb ka us winu rehkinumu behrns tohp zaur ziteem mahzihts. Bet tas nau brihw, behrnu, kas nemahk grahamtu, nodoht pagasta flohlâ, lai tur mahzahs lasiht. Kur us kahdahm muifschahm preekfch muifschas kalpu familijahm bes pagasta flohlas ir tahdas lasifchanas flohlas, kas wezaku weetâ ar to mahju mahziba darbojahs, tur schihs preekfchflohlas stahw ka zita mahju mahziba apafsch noteiktas usraudsibas. Jo kur kahdâ pagasta flohlâ kuhthu atleekami flohlotaju spehki, kas waretu tohs no audsinatajeem palaisstus behrnus mahziht, tad flohlas komifione nospreekfch, kahdu atlihdsinafchanu audsinataji par to lai dohd flohlotajeem.

Laulfflohlas.

§ 4. Wifas flohlas, kas darbojahs gar elementar mahzibu ewang. luteru draudsês, weenalga, ka schihs flohlas ir zehlfuschahs, jeb ka tohp usturetas, ir joprohjam padohstas flohlas komifonehm. Kur kahds zilweks tahdu flohlu eetaisa, jeb wed, tur tam zaur kirspehles komifioni flohlas programs ja-eesuhtha deht apstiprinafchanas pee laulfflohlu wirskomifiones. To usraudsibu par schahdu flohlu turehs

peh; kirspheles komisiones nospreeschanas weena no tuwalajahm pagasta ffolhla komisionehm.

§ 5. Lauksfolhlu wirskomisione isdohd mahzibu preeksch-rafstu par tahm titlab seemas ffolhlā kà gada ffolhlā mahzamahtm leetahm. Tapat wina ari nospreedihs tahs preeksch katras mahzibas eewedamahs mahzibas grahmatas.

§ 6. **Ffolhla namu eerikte.** Ffolhla namus buhwejoht buhs us to luhkoht, ka tee tohp weseeligā, faufā weeta taifiti, ka ffolhla- un gutamahs istabas ir augstas un dohd ffolhla behrnu skaitam pilnigu ruhmi, un ka ffolhlemeisteram ir jauks mahjoklis, kahds wina amatam peeklahjajs. Puiſeneem un meitenehm buhs buht ſewiſchlahm gutamahm istabahm un ja ffolhlemeisters neſpehtu behrnus wina brihwſtundās deefgan uſtraudſiht, tad buhs winam palihdſibu pee tam doht. Ffolhla- un gutamo istabu eerikte, ffolhla galdeem un benkeem buhs tahdeem buht, kas ir derigi behrnu weseelibai. Ffolhlu eeruhmeht pagasta namā, joprohjam ir aiſleegt. Kur tas agraf notizis, tur buhs us to dſihtees, ka ſcho neſahrtibu nogreeſch un ka ffolhla ruhme dabuhn tuhda ſawas ihpaſchas durwis. Pee labi eeriktetas istabas gaisa pahrmihſchanas eekſch 10 lihds 13 pehdu augſtahm ffolhla istabahm us katru behrnu jarehkina wiſmaſaf 8 lihds 6 kwadratpehdas ruhmes.

§ 7. Kur diwi draudſehm no diwejadahm kirsphelem ir jeb buhs weena ffolhla, tur ta ffolhla un ffolhla waldiba peekriht pee tahs kirspheles ffolhla komisiones, kuras aprinki ffolhla atrohdahs.

§ 8. Kad peh; ffolhlu likumu feſtāhs punktes ffolhla apmekleſchana ir nolikta no 10. lihds 13. gadam, tad tas ir tā ſaprohtams, ka eekſch ſcho treju gadu laiku behrnam ir jaſahl ffolhlā eet un kad tas lihds 13. gada beigahm wehl nau notizis, tad nahk ta peespeeschana peh; likuma. Tā tad no pabeigta 10. lihds pabeigtam 13. gadam katrs behrnus, kas to uſrahda, kas tam ir japroht, war ffolhlā tikt uſnemts. Bet peh; muhſu tagadejas dſihwes tee behni, kas tilai 3 seemas ween grib ffolhlā eet, wiſderigaki eefahks ar trihs patſmito gadu eet ffolhlā; ſchis gads tad us preekschu preeksch ſchahdeem behrneem buhs tas ihſtais ffolhla uſſahlums. Tahs atestahtes, kas kara deeneſta pa-ihſinaschanu (us 4 gadi) atnef, ari tik tahdeem tiks isdohtas, kas jau ir pilnūs 16 gadus wezi. Behrneem apakſch 10 gadeem ffolhla ari buhs pee-eimama, kad wezaki gribehs ilgatus gadus ſawu behrnu likt ffolhloht; ffolhla waldiba tik tad war wina uſnemſchanu pawilzinaht, kad eeriktes un ruhmes truhkums to peeprafa jeb behrnam truhkſt ta waijadſiga mahziba.

Wiſeem behrneem ſahw wakā ta ffolhla, kuras pagasta wina wezaki jeb paſchi tee behni dſihwo, weenalga, pee kahdas draudſes tee peerakſiti.

Wi 1 ffolhlemeisteri nau brihw wairaf rehkihaht, kà 80 lihds 90 behrnu.

§ 9. Ffolhla behrnam, kas bej peepaſihſtama eemeſla no ffolhla truhzis, waijaga, ja ffolhla waldiba to peeprafa, ſawu iſtruhkſchanu nopakaf nopildiht. Ja behrnus weenā seemā wairaf kà treſchu daku no ffolhla laika truhzis, tad, weenalga, kahds eemeſlis bij, tam ja-eet wehl weena seema ffolhlā, ja ffolhla waldiba to us wina luhgſchanu no tam ne-atſwobina.

§ 10. Lai ari nabagu behni pee ffolhla mahzibas waretu nahk, preeksch tam pee katras ffolhla buhs ihpaſcha ffolhla kaſe, kurā ſatef labprahigas dahwanas, ſtrahpes nau-das par truhkſchanu ffolhlā, un ffolhla eenahkſchanas no ta

laika, kur ffolhlemeistera weeta ſahwetu tuffcha. Ja ar ſchihm ſummahm ne-iſteek, tad pagastam jagahda par to ffolhla laiku preeksch tahdeem behrneem, kureem zitu gabdeeku nau.

§ 11. Wiſi amatā ſahwofchi ffolhlemeisteri tohp zaur ſcho iſtrukzijas rakſtu par pilnigeem peenemti, ari tee, kas nau ſeminaros mahziti, ja no ſcheem beidsameem ta pagasta ffolhla komisione pee kirspheles ffolhla komisiones nepeenef luhgſchanu peh; noturama ekſama.

§ 12. Kas laukſfolhlās grib ffolhlemeistera amatā eestah un nau ſeminaru zauri gabjis, tam peeneſohht atestahiti par labu uſweſchanohs, janoleek ekſams Irlawas ſeminarā pee turenes ekſama komitejas. Kad ſeminaros mahzihs ffolhlemeisters zaurus 3 gadus neſtrahda ffolhlotaja amatā, tad wina atſahte ſaude ſpehku un ta ir ja-atjauno zaur pahrajautaschanu (Colloquium) ſeminarā, jeb pee kirspheles ffolhla komisiones.

§ 13. Ffolhlemeistereem nau brihw zitus amatus blakam walkah, kas tohs no ffolhla darba atweſk. Teem nau brihw pagasta- un pagasta teefas ſkrihweru amatu blakam walkah. Zitu amatu ſlahht peenemſchanas war tik notikt ar ffolhla waldibas atwehleschanu jeb peh; laukſfolhlu wirskomisiones nospreeschanas.

§ 14. Kur ffolhlemeisters pilda baſnizamatus kà keſteris, ehrgelneeks u. z.; tur paleek wina darſchanas, eezelſchana un lohneſchana kà lihds ſchim; ſtarp laukſfolhlu wirskomisioni un baſnizteſu notiks ſawas iſlihkſchanas ſchini leetā.

§ 15. Tapeh; ka ffolhlotaji ſahw ſem ffolhla waldibas uſtraudſibas, likums winus nau wiſ ezehlis par lohjekteem ffolhla komisione; tomehr wiſas leetās, kas ſihmejahs us ffolhla dſihwi, mahzibu, diſziplinu u. z. ir gaidams, ka ffolhla komisione nems ffolhlotajus pee ſawahm runahm ſlahht. Tapat ari kirspheles ffolhla komisiones, kur tahs to eeflatihs par derigu, tā ihpaſchi pee ffolhlu remiſionehm, warehs palihgā ſaukt kreetnahohs ffolhlemeisters is kirspheles.

(Turpmal beigums.)

500 werſtes pa Balto-Kreewſemi.

Schini pilſehtas dakā gan ſaſtāpu nabadſibu un neſkaidribu, kà jau mehds buht wiſu pilſehtu atſtatejās maſās. Turpreti pilſehtas widū bij leelaka ſkaidriba, ari prahwi muhra nami un taiſnas platas eelas. Ap tirgus plazi eewehroju leelu ſahrtibas waenadibu (ſimetriju). Tas patſ bij iſchetrſtuhrains un ar almineem iſbrugehts. Tam pret rihteem ſahw ſmuka Kreewu baſniza, pret wakareem ir leela bohſchuruhme no muhra, ap kuru eet us ſtābeem ſantaini welweta paſpahne, apakſch kuras ir dauds bohdis, kà apakſch Jelgawas kolonadehm. Wiſahm tahm bohdihm ir glahſchu durwis, kas iſrahdija ſpohdribu. Tirgus platscha ſeemela un deenwidus puſes ir augſti muhra nami, eekſch kureem ir bohds pee bohdes. Tur wiſi kà zeeni bohdis, ka daſcheem nomeem nau nemas durwu no eelas puſes. Wiſas durwu weetas ir bohdis, namā ja-eet zaur wahrteem un daſcham namam nau ne ſawu wahrteem, tapeh; ja-eet pa leeneteem wahrteem. Neſinu, kà lai ihpaſchneeks ſawā mahjā ee-eetu un iſeetu, kad kaimiſch ſaunā brihdi wahrtus aiſleegtu. Teem tadeht ſaderigi jadſihwo.

Wiſ ſalta tirgus platscha ir wehl ohtris, praſtaks kà pirmais, bet ir tur ſimetrija bij manama. Tirgus plaziſcha wakara puſe ir 19 maſas kohla bohdihs, kas wiſas ſahw peh; ſchuhres weenā lihnijs, wiſas ir weenā leelumā un weenadi mahletas.

Pee tirgus platscha sehdohs kamanās un brauzu us zeetokfni, kas ir kahdas divi westes no pilsehtas. Schē zelā jauka bilde stahjāhs preefch manahm azihm. Dinaburgas pilsehts gul semā weetā, kas wezōs laifōs zaur Daugawas pahrspluhfchanu zeetusi uhdens breesmas, tā ka daschās pawafarās til juntu muguras bijufchas ahtrā no uhdena. Tad muhsu nelaiķis scheligais Keisars lizis us Daugawas krašta usmest wairaf pehdu augstu walli, kas lai nelautu uhdenim gabstees pilsehtā un to aissfargatu no slihlfchanas. Tas augstais dambis fawā kraštā ir isbrugehts ar semes atmineem un wirfū tam usstahdita apfchu (papeku) aleja. Schē daba man rahdija fawu jaukako bildi. Papeku lohki wehl bij schults safumā un gandrihs neweena lapina wehl nebij nokritusi semē. Seme bij apklahta ar frifchi baltu sneegu. Debes nogeedrejāhs flaiķtā silumā, silta faulite spihdeja no augfcheenes, un es brauzu pa baltu sneegu salas alejas pa-ehuā. Pa kreifū rohku Daugawa tezeja kā sudraba bante lohgidamees un spigutodama un pa labu rohku sehni pa lahmu skraidija ar slihfwahm. To wifū redsedams es gauichi lihgfmojohs un mans garš tapa aissgrahbts aiss daschadahm jufchanahm.

Pee zeetokfna aissbrauzis kahpu no kamanahm un gahju tani stipruma un patwehruma pilsehtā. Leelee gabali pa labai un kreifai pufei us faweem stekeem guledami mani tā kā beedeht beedeja. Smuki kruminu pudurini ar dshwahm, schekretahm fehtahm no lehzu lohkeem (akazijohm) man preti smaidija. Wis teem dshlas kanales, beesas granitwalles un salas pakalnes mani wihla arween us preefchu, kamehr zaur diwejahm wallehm un dubulteem wahrteem eegahju paschā zeetokfni, kur atkal wisleelaka spohdriba un simetrija mani eepreezinaja. Wisas eelas pehz schnohres taisnas un deesgan platas, wifū nami no muhra un til glihti, kā kad tee wifū akurahht tani brihdi buhtu tapufchi gatawi. Gandrihs wifū bij witeti ar dseltenu pehrwi un til rets kahds gresnojāhs schokolahdes bruhnumā. Turpreti waktōnami bij afinsfarkani. Bij pateesi jauki usflatiht til brihnum spohdru un jauku zeetokfni, pee lam ari daba peelika fawu krahschnumu. Debes bij sila, seme balta, nami dselteni, lohki saki, kas stahditi gar cely malahm, un wifū zeetokfnis til frifch, kā kad tas patlaban buhtu peedfimis. Kad nu ziti reiņeeķi faka, ka Dinaburga esohht weens no Kreewfsemes zeetakeem un kreetakeem zeetokfneem, tad man jaleezina, ka winfch ir ari weens no teem spohdrakeem un glihtakeem.

Paschu zeetokfni kreetni apflatijs eegahju wina lufstes dahrsā, kas ir fchetstuhrigs un stahw zeetokfna widū. Dahrsina widū stahw fantehne jeb lezaka, kas jau seemas dufu bij usnehmufi un fawus kristala starus wairē pret debesi nespridfinaja. Us fantehnes bikera stahweja fchetras metala figures, no kurahm weena puhta tauri, ohtra spehleja flehti, trescha sita bungas, bet zeturta, kā rahdijāhs, fawu instrumenti bij pasaudejufi. Ap fantehni bij pufu dohbe, kā swaigine ar 12 stareem. Silta faulite sneegu dilinaja un pukites fawas eefirmufchas seedu galwinas no sneega isbahidamas man preti smaidija. To krahschnumu redsedams es apsehdohs zeetokfna dahrsā us saka beakifcha un nogrimu dshlas dohmās. Es biju weentuls un tadeht netrauzehhts wareju dohmaht ko gribedams. Dohmadams atspeedohs us fawa zeta speeka, kas bij wairaf wehrts nekā kahds draugs. Tas speekis bij taishts no palmakohka lapas fazena, rohkturis bij no eljes kohka sara, kas bij greefšs Jerusaleme, Getfemanes dahrsā. Schi speeka galwa schmizereta Wihnē no greefeju meistera un israhdija

lauwu, furai ap fallu aptinufees fchuhfka, kas to grib noschnaugt, bet lauwa to ar sohbeem kohsch un ar ketahm ranga nosprest. Lauwa nosihmeja tizibu, fchuhfka netizibu un wifa ta figure israhdija, ka netiziba ar tizibu zihnāhs un karo.

Tā nu atspeedees us palmas lapas fazena, un rohka turedams to eljes kohka gabalinu no Getfemanes, es weentuls Dinaburgas zeetokfna dahrsā starp sneega pufehm sehdedams pahrdohmajū schāhs pasauls dshwi, kā schē netizigais tizigo mekle noschnaugt un nelabais labo wehl us karatawahm, kā schē pasaulē wehl schodeen netizibas fchuhfka mekle noschnaugt tizibas lauwu.

Tā garigas un laizigas leetas pahrdohmajohht man eefrita prahtā, ka nupat Dinaburgas zeetokfnis fwin fawus 100 gada fwehtfus apafsch Kreewu Keisara fzeptera; jo nu patlaban 100 gadi papalam, kā pee Pohku semes pirmas dalifchanas Dinaburga peefschkirta pee Kreewu walsts. To eewehrodams es turpat zeetokfna dahrsā us wina 100 gadu pastahwefchanas fwehtkeem rihmeju schahdu laimes wehlefchanu:

Jau 100 gadus isdeenejis
 Apafsch Kreewu fzeptera,
 Genaidneekus atfift spehjis,
 Kas mums usbrukt grideja.
 Dshwo ilgi, dshwo augsti,
 Apafsch Kreewu fzeptera,
 Stiprumā un warā plauksti,
 Kara lungs us karlauka.
 Debes Deews us tew lai laista
 Saldu meera fwehtibu,
 Bet kad eenaidneeki flaiķta,
 Tad tew nahf par palihgu.

Dinaburgas zeetokfnim fawas 100 gadu laimes wehlefchanas issfajjis dewu tam labdeenās un gahju pa dseljzeta tiltu pahr Daugawu, kur zeetokfnim teefcham pretim, us Daugawas kreifa krašta, gul zeetuhfšs. Dinaburgas dseljzeta tilts pehz tahdas pat mohdes taishts, ka tas pee Rihgas, bet ir dauds schauraks nekā fchis.

Zeetuhfšs bij pateesi zeeta un breesmiga weeta, kur newareja eet eefschā, tadeht apflatiju to warenu buhwi no ahreenes, tahs maktigas walles un leelgabalu lohdes, kas turpat kaudfēs bij sakrautas. Zeeta, bet ari dahrga weeta; par to semi ween, 3 puhra weetas leetu, us kuras fchis zeetuhfšs buhwehts, waldifchana grafam Keyserling esohht aismalfajufi 200,000 rubl. banko.

Us mana palmu lapas fazena atspeedamees gahju no zeetuhfcha us Grihwes meefstinu, kas gul Dinaburgas pilsehtai teefcham pretim us Daugawas kreifa krašta un peeder pee Kalkubnes muifchas, kuras ihpaschneeks ir von Dettingen lungs. Re-esimu til prastu meefsteli wehl nekur redsejis, kahda ir Grihwe. Esasma ir par wina gan mafaka, bet brangaka. Wifo Grihwele pastahw no diwahm eelahm, weena ir teelzefsch us Kalkubni, ohtra eet pa Daugawas kraštu un ir til gara, ka winas ohtru galu newar faredseht. Pa rudeneem un pawafareem pa Grihwes eelahm esohht tabda muifchana un briifchana, ka ar dubku sahakeem til knapi warohht tilt zauri. Namu tur nu nemas, nametu ir dauds. Gedshwotaji ir Schihdi, Kreewi un Pohki, reti Latweefchi. Namu gruntes neweeder ihpaschneekem par dshmtu, bet ir us mantofchanas nohmū, un nohma, kas muifchas lungam jamafsa, ilnes par 10 afu garu un 20 afu platu plazi 8 rubfus gadā. Lai gan Grihwe ir Kursemē, tad tomehr war dohmatees, ka tā buhtu

Kreewsemê; wiſi runa Kreewiſki, pat ſtabini leelzeta malâ, kaſ rahda, kurſch zeta gabals katram ſaimneekam jabruge, ir rakſiti Kreewiſkâ walodâ. Kalkuhne ir jauka muiſcha, kurai dſelſzefſch eet gar nama durwihm un lauki ir ſmuki notekofchi. Laufus apſlatidams noweedeju, ka leels gabals kartupeku guleja apakſch ſneega.

Stary Grihwes maſajeem kohka nomaſeem jau no tahleenes eeraudſiju weenu leelu, kraſſchnu ehlu, kaſ ir Wahzu ſkohlâs name, kuru von Dettingen kungs lizis uſbuhweht. Schi ſkohla ir pateſi kraſſchna ehka, no keegeem muhreta un diwu tahſchu augſta. Nama jumts ir ſtuhru ſtuhreem un uſ katta ſtuhra gul weena bolta lauwa. Uſ weena gehwela gala ir ſibina noweedejs, kaſ wehl nau gataws un uſ ohtra ir balts engels, kaſ zefôs nometees luhds Deewu.

Skohlu apmekle kahdi 300 ſkohleni, kaſ eekſch kahdahni 6 klaſehm tohp mahziti no 10 ſkohlotajeem daſchadâs ſinatnibas un walodâs. Skohlâs nauda par gadu ir 25 rubli, par katra ſemesteri jeb puſgadu puſ til dauds. Skohlâs eekſchliga eerikte ir laba. Preekſch pahbaru tureſchanaſ ir ihpaſcha leela ſahla, kur pee ſeenâs karajahs eljes pehrwê leela bilde, kâ Marija un Zahſeps tohp ſaderinati. Turpat ir ari maſas brangaſ ehrgelites (harmonium) un weenas klaweeres kaſ wiſi ir ſkohlâs inventarijums. Ohtrâ tahſchâ ir ſkohlâs biblioteka, ſkapis ar glaſſchu durwihm, eekſch kura ir daſchadâs ſinatnibas, bet wiſwairak pedagogijaſ (behrnu audſinaſchanaſ) grahmataſ. Turpat ſeenâ augſtu pee greeteem ir leela pulkſtena ziparlapa. Patſ pulkſtenſ wehl nau gataws, un taſ laikam rahdihs ſtundâs uſ eekſchu un ahru. Ahtrâ fehtâ ir eerikte, kur ſkohleni pa wataſ brihſcheem war turnetees. Netahlu no ſtalta ſkohlâs nama ir ehrbegis, kur meitenes tohp mahzitaſ.

Grihwes ſkohlâs eewehrojumas eewehrojis fehdohs Schihda laiwinâ un zehlohs pahr Daugawu uſ Dinaburgu. Ohtrâ rihtâ agri lihds ar manu zeenigu zeta beedri fehdamees dſelſu ratôs un ſkrehjahm uſ Witepſku. Jo tahlati mehſ baltajâ Kreewsemê brauzahm, jo baltata palifa ſeme, jo wairak ſneega atradijahs.

Pehz mudigaſ ſkreeſchanaſ un maſ apſtaſſchanaſ mehſ uſ ihſu laiku noſtahjahm pee Polozkaſ pilſehtas. Ko pa zetu braudams welti biju meklejis, to Polozkâ leelâ pulkâ eeraudſiju, prohti ahbelu dahrsus. Witepſkaſ gubernâ pee ſaimneeku mahjahm reti kur eeraudſiju kahdu ahbeli waj bumbeeri, bet Polozkâ ſtahw eekſch dauds ahbelu dahrſeem kâ eekſch paradihſes un tadeht warehs gan ſchini jaukumâ ar Bauſku leelitees. Beſ tam Polozkâ ir mahzita pilſehtâ, lihds ſchim tur beſ tahm ſemahm ſkohlahm bij weens ſeminars un weena kara ſkohla, bet tagad no augſtas waldiſchanaſ preekſch Polozkaſ ir uniwerſitete apſtiprinata. Kadetes name, kaſ ir gauſchi ſtalts, par 200,000 rubleem taps atpirkts preekſch uniwerſitetes un preekſch kara ſkohleneem, (kadeteem) taps zits nameſ gahdahts. Polozkâ ir ari wezu laiku peeminaſ; tur atroh-dama baſniza no 12. gadu ſimtena.

No Polozkaſ ſkrehjahm uſ Witepſku. Wehl nebij wakarâ, kad to atſneedsahm. Wahjahm ehdamâ ſahlê notureht maltiti. Sahle ſchê gan ari bij jauka, bet dauds maſaka nekâ Dinaburgâ. Tê ari peedſihwoju maſu johku; kahds no paſaſcheereem bij annu eewedis pirmaſ klaſes ſahlê. Kungi gan duſmigi, gan ſmeekligi luhkjojahs uſ annu, kaſ bij til dumji drohſch, nahkt augſtu weefu iſtabâ un nabaga auns ar kauni-

gahm agtinahm uſ kungeem ſlatijahs, kamehr wina ihpaſchneekſ tam nehma aiſ ſpranda un to iſſweeda ahtrâ.

Schê es dabuju baudiht Pohku luknu. Supa bij tahda, kahdu wehl nebiju ſmekejis un pee ſiwena zepescha par ſalateem dewa ſutinatu rupju beſputru un par weenu porzijoni nehma 30 kapeikaſ.

Meefu uſſpirdſinajuſchi mehſ kahpahm atkal wagonâ un brauzahm pa Dreles zetu uſ Mogilewaſ gubernu. Wakarâ nobrauzahm pee kahda prahweſta kunga uſ lauleem un tapahm tur laipnigi uſnemti ar wakarinahm un nakts mahjahm. Nahkamâ rihtâ fehdamees katrs ſawâs kamanâs un brauzahm apſlatiht ſemi un laudis. Mans zeenijams zeta beedris bij kahds Pohku muiſchneekſ, kaſ ſawu muiſchu pahrdewis kahdahm 50 Latweeſchu familijahm. Winſch brauza apmekleht ſawu muiſchu un es gribeju redſeht, kâ Latweeſcheem klahjahs ſweſchumâ. Redſeju, ka katraſ familijaſ tehws diwu gadu laikâ bij ſew uſtaifijis jaukaſ mahjinaſ un tantis dſihwoja pahrtizis nekâ ſweſchineekſ, bet kâ tahs weetas birgers un ihpaſchneekſ. Dſirdeju ari, ka meerakungs uſ Latweeſcheem turoht ihpaſchi labu prahtu un teem palihdſoht wina rektes aiſſahweht un aiſſargahht. Turpretim dſirdeju, ka ir ſweſchumâ pee Latweeſcheem brahliſ brahli ſpaida. No trim nohmneekleem, kaſ kohpâ muiſchinu uſ renti tureja, treſchais Kreewu walodu laudams un raudadams kungam ſuhdſeja, ka tee diwi ſchim daroht netaiſnibu un pahreſtibu. Aplahrtejee Latwju kaimini Kreewi un Pohki uſ Latweeem zaur zaurim nemoht netura launu prahtu, bet par weenu leetu wini gan duſmojahs. Latwji turp aiſgahjuſchi teem ſadahrdſinajuſchi gahjejus. Papreekſch teem meita deenejuſi par 10 rubleem un puifis par 25, bet Latwji meitu uſdſinjuſchi uſ 25 un puifi uſ 70 rubleem. Tomehr neweens Kreewſ neds Pohliſ ne-eijoht pee Latweeſcha par kalpu; jo Latweeſ gribohht, lai wina kalps tilpat ſtrahdajoht kâ winſch un Kreewini to newarohht iſtureht.

Tantis Mogilewaſ kolonijaſ Latweeſchi dſihwo pahrtikuſchi, til ſchahda gada ſauſums un agrais ſneegs teem kerahs pee lauleem. Seemas ſehja teem bijuſi laba, bet wafareja un ſeens plahni iſdewees, tapeh; tagad jau bariba ir dahrga un lohpi lehti. Lini un dahrſa ſatnes gul apakſch ſneega. Tur malu maſas no Latweeſcheem kâ peſehtas. Ziti par dſimtu nopirkuſchi grunteſ, ziti tura muiſchas uſ rentes. Ziti walka bahrſdas un gehrbjahs peh; Kreewsemneeku mohdes, ziti puze bahrſdu un ſtaiga ſawâs pelekôs tautas mundeerindôs. Ziti runa pa Kreewiſki, bet Kreewi mihle latwiſku walodu un es redſeju dſimtu Kreewu, kaſ pahri gadus ar Latweeſcheem ſa-ceedamees, runaja til ſklaidri latwiſki, kâ kad winſch buhtu dſimis Latweeſ.

(Uſ preekſchu wehl.)

Pohſtâ un ohſtâ.

Laſ Jilweka dehts ir nahzis mekleht un ſwehtu dariht to, kaſ paſubis. (Luhl. 19, 10.)

Leelajâ Pariſes pilſehtâ 5 gadus atwakaſ kahdâ nomaku eeliâ, kur wahzu ſtrahdneeki mehds uſturetees, nabadſigâ augſchſtabinâ jauna bahla ſeewa ſehdeja ar maſu ſihdamo pee kruhtihm. Behrninſch bij kahdas trihs nedekas wez, kunkſteja weenumehr un nebij apkluſinams. „Tu nabaga tahrpin,“ tâ mahte ſazija „es ſinu gan, kaſ tew kait; kad til weenu reiſiti es pati dabutu pilnigi pa-ehſtees, tad ari tew tuhda buhtu bariba un tu buhtu itin klufſ.“ Nezik ilgi, tê atſlaneja no

Kambarifcha fakta: „Memmin, dohdeetman gabalinu maifes, man dikti gribahs ehst.“ Seewa ar bahrgu balfu ussauza: „Waj nebuhi kluf, ko tu mani mohzi, Tu jau fchoriht dabuji reezeni. Gaidi, kad tehws nahls mahja, tas ko atnefih.“ Balsufsch nahza no masas, 4 gadu meitenites, kas bahla un iswahjejusi, lupatäs eewihstita faktä tupeja. Meitenite palika klufu, jo ta bij jau daschureis zirteenu dabujusi, kad dauds pehz maifes luhdsahs, til pallufu ta snulfscheja. Mahte nelikahs to dsirdoht, jo truhlums un behdas bij winas firdi nozeetinajufchi ir pret faweem paschas behrneem. Wina atspeeda famu smagu galwu us rohku un luhkoja us durwju pufi un fazija pallufu: „Kur nu winsch atkal fchodeen paleek! Un ari Roberts wehl nau mahja! Warbuht tam buhs fchodeen laimejees. Al manas behdas! Al manas gruhdas deeninas! Buhtu es jel labaf famä dsimtenä palikufi, fur man pee wezakeem til labi gahja! Un tagad winsch mani wairs nezil nemihl, es un tee behrni, mehß esam winam til par nastu; man leekahs, ka winsch muhs wifus labpraht nokratitohs! Al tas brandwihns, tas fahohdihts brandwihns! — — Un tatschu, ar ko tad zitu lai eespirdsinahs?! Ar ko lai noslihizina fawas fklumjas?! — — Al kaut es nebuhtu ne-naf dsimufi! — — Un es, es winu tomehr wehl arweenu til lohti mihleju!“ — —

Tä wina wehl ilgaku brihdi bij waidejusi un raudsijsufi famu firdi weeglinah, te atwehrahs durwis un sehns no kahdi 8 gadi wezuma nahza eelschä, tam bij bafas kahjas un fadriflahs apgehrbs, lä to pee eelas sehneem mehds redseht, par kureem nekahda mahtes ags neruhpejahs. „Nu Robert, waj esi fchodeen ko nopehnijis?“ ta bij mahtes pirma joutafchana. Sehna albilda bij: „Maht, man gribahs ehst, dohdeet man ko.“ Mahte likahs to ne dsirdoht, noguldija maso wina gukina us ta faplihufuscha falmu maifa un usfedfa wezu willainu dekiti un tad pee puischela peegahjusi usstahja tam zeeti: „Kur tu esi to naudu lizis?“ Sehns iswilla pahri grafchus no kules un fazija: „Te wina ir wifa, ko man tas lungs dewa, kam sabhafus nopuzeju; winsch man peeteiza to nest mahtei.“ Sakeet memmin, kas tas „Jesus“ ir? Tas swe-fchais lungs mani joutaja pehz Jesus, waj to pasihstoh; es tam atbildeju, ka ne ko no ta nesinu, ka ne-efmu nei tahdu wahrdu dsirdejis. Winsch man fazija, lai es til Jesu luhdsiht, tas man dohschoht wifu, kas wajadfigs. Kas tad tas Jesus ir?“

„Eij, ko tu tahduß neekus prafi, te no ta wahrda ir jaeefch klufu“ mahte atbildeja ar fawadu ruhktumu. „Jesus mums nemas nepalihds, tapehz ari wina efam atmetufchi.“

„Tas sweschais lungs man ari wehl prafija, waj es esohht krisihts; es nesinaju winam it neko us tam atbildeht; maht, waj es efmu krisihts?“

„Turi muti, mukka sehns! Buhtu tas lungs tew labaf naudu dewis, nekä tewi pehz fchahdeem tahdeem neekeem prafchinajis“ mahte eesauzahs.

„Wehl tas lungs man ari dewa te fcho grammatian, es gan faziju, ka patß neprohtu lafihht, bet winsch teiza, nu tad lai mahte palafa.“ Mahte bij ihsti pikta palikufi, pakehra to grammatinu, nosweeda to us benkiti an uskleedsa sehnam: „Dari labaf, ko tew leek! Nem fcho blaschkiti un to naudu un eij atnes man no stuhra bohdes brandwihnu, bet eij mudigi.“

„Tas lungs man gan teiza, lai no Deewa pufes par to naudu nepirtoht brandwihnu“ tä sehns wehl raudsija atbildeht, bet mahte tam dewa pliki un isgruhda pa durwihm, lai eet.

Masais pastarpam bij eemidsees; feewa apsehдахs tam flahht. Sehdoht tai fchahwahs prahtä tas wahrds Jesus. „Jesus! fcho wahrdu es te Parisä tagad pirmo reis dsirdu, tä wina runaja apafsch fewis. Kad es behrns biju, tad es gan to Kungu Jesu luhdsiht. Al fur laimiga es foreis biju, kad es kohpä ar mahti Deewu luhdsiht! — — Tas wifs tagad zitadi. Gustaws faka, ka deewluhgfschana esohht neeki, til wezas bahbas Deewu luhdsiht. Neweens Deews luhgfschanas nepaklaufiht. Ari es efmu deewaluhgfschanu atstahjusi.

(Al preekschu wehl.)

Atbildas.

J. B. — G... M. D. m. Waj tas nebuhtu par dauds bahrgl, kad latß beedris, kas gan bedfigs ar muti, bet luhtrß pee wifas darifchanas, lä Zubfu dsied. kohra beedris is joemineem, jau wifu lafijaju preekschä tiktu tä nopehris?

J. Sch..... Jelgawä. Daudß waldeews! Efmu fanehmis.

S. R. — B. Raudsichu Zubfu wehlefschanohs ispilihht.

A. — S. Jau we igahjuschä nummura bij pahri par 4 tuhst. lafijaji; wehl nahht arweenu flahht daschl nofebojufchees.

Ufstelleschanas us Latw. awifschm tohy wehl arweenu peenemtas. Zil eespehjams, dabuhs ari wehl pakatejohs nummurus.

Latw. aw. apgahdatajs.

Latw. Awifschu apgahdatajs: **J. W. Sakranowicz.**

Sludinafchana s.

Krohna muifcha

(Kulbig. apr.) ar **163 pobra weetahm laufu, 141 p. w. plawu un 86 p. w. ganibas** ir ar isdabunamu domehnu waldbas atwehlefschanu us atlikufcht 8 rentes gadi zita robläs nodohdama. Deht flahstafahm firahtm lai meldahs wiswehlat lihds 15. Merz Kulbigä pee: Redaction des Anzeiger f. Goldingen u. Umgegend, un Wahrme pee meldera C. Freymann l.

No Jelgawas pilfchta kemerejas teel sinams daribis, ta pee winas Jelgawas pilfchtam peederiga Pambafar-muifschina, netahdu no pilfchta un Gribwes-fchofejas tuwumä, ar

35 pobra weetahm aramahs un dabrfä femes, 37/8 pobra weetahm plawu un

17/8 pobra weetahm nebruhfetas femes, ar peederigahm dsilwojamahm un wirtschafles-ehflahm, no Jurgeem 1876. gada us 12 gadeem pahrfchilfchana fchl gada 2. un 3. Merz us renti tilä aidohita.

Jelgawas rahtufi, 12. Februar 1876. 2
(Nr. 57.) Pilfchta wezafais: Müller.
Guber. sekreterts: Riemer.

Strundas pagasta teefa zaur fcho wifus tohs, kam labdas tafnas peeprafichanas buhtu pee nomirufschä Strundas Garo fainneela, Jura Garolalna, mantibas, lä ari tohs, kas nomirufschajam Garo fainneekam, Jurim Garolalnim, ko parahdä buhta, usafizina, 4. Merz f. g., fursch par weenigo isflehg-fchanas terminu fchaf lectä nolikts, pee fahis pagasta teefas meldeeres, fawas prafichanas usdohht un peerahdiht un parahdus atlihdsnahht, ar to peekohdlnafchanu, ta pehz mineta laifa nelahdas prafichanas wairs netils peenemtas, bet teem peeprafichajem muhshiga klufuzeefschana uslitta un ar parahdneekem klumigi daribts.

Strundas teefas namä, Janwar mehn. 1876. 1
(Nr. 48.) Preekschfehhd.: A. Kauls.
(S. B.) Strihw.: G. Needer.

Neprezejees kalejs, kas pee-proht fchlofera darbu un mafchinu fataifschannu, ar labahm parahdichanahm namata-lectas winsch dabu wifas no muifchas) war peeteiltrees Jumprawmuifschä pee Bausfas jeb Jelgawä, blafam rahtufim, Andscheta namä. 2

Sinamu daridama, la libdichinigaß Beraufites pagasta wezafais Zehlabs Dakteris, faulis Indulis, 20. Janwar f. g. ar nahwi aifgahjis, Bausfas trohna pagasta teefa usafizina zaur fcho wifus tohs, kam nelailis parahdä buhtu palizis, jeb kas minetajam Indulim to buhtu teenejufchi, fawas prafichanas un parahdus lihds 18. Merz 1876. g. pee fahis pagast-teefas usdohht. Wifcem, kas lihds notelttajam laifam fawas prafichanas nebuhtu peedewufcht, buhs mufscham klufu jaeefch un tee, kas mirejam parahdä palikufchi, bet to fleppufchl, ar dubultu strahpi tiks strahpeli. 1

Bausfas teefas namä, 22. Janwar 1876. (Nr. 46.) Preekschfehhd.: Ribbe.
(S. B.) Teef. Strihw.: G. Zoepfer.

Pehtones muifschä, tuwu pee Leepajas pilfchta, ir diwi istabas preeksch amatneeka jeb dabrfneeka no Jurgeem 1876. g. isbrejamas. 2

Weziga behrnu aufle preeksch weena behrna teel mefleta. Japremelbahs Jelgawä, lanahla celä, pee fchlohtaja Zep l. 1

Zauna Fuhrijumu
wihriſchku galofchu,
 kà ari ſirgu un lat-akbas gamafchu peedabwa 3
A. Schweifſinſch,
 Jelgawà, leelajà eelà Nr. 14.

25 flanzamas gohwis,
 (no Holſtelnes ſtafas) ir Struteles lauku-muiſchà Mel-
 ſalnè wifas kòpà jeb par weenai pabrdohdamas.
 Klaktakas ſinas dabunamas pee Schwabna Strutele
 pahr Uweſmuifchu. 3

Wehja ſudmalas,
 kà ari krogus ir no Jurgeem 1876. gadà uf 12
 gadeem uf renti iſdohdami. Krogus un ſudmalas ir
 trihs jubdes no Jelgawas. Tuwalas ſinas Jelgawà,
 S. Alunana grabmatu pabrdohtawà, fatokà eelà Nr. 8.

Pabas un freiſchas ſehklas,
 kà ari augku-fohkus un ohgu: un zitùs krah-
 mus war dabuht W. A. Bendorffa andelesweeta
 Riſputè. — 3

Oblaines muifchà, pee Rihgàs, teel no Jurgeem
 1876. gadà Schulza krogus, ar 2 gangu
wehja dſirnawahm
 un aramo un plawu ſemì, uf 12 gadeem iſ-
 rentehts. 3

5 mehneſchu weza ſeterfunš, gaiſchi-dſeltenš, **peere,**
krubtiš, aſtesgalš un **ſahjaš balti** ſibmetas,
 ir 2. Febbruar ſ. g. no ſahda latweeſcha peclabinabts
 un aſweſts proſham. Kas par to funt ſkaidras ſinas
 dohd, ſur taš atrohnabš, dabu penahlamu pateiz-
 žibas algu.

Scho funt virtt ir jaſargabš!
 Jelgawà, waſtes eelà Nr. 15.

C. Becker.

Wielabako forti
labibasmaifu,
 kà ari maifu-drahnu peedabwa 3
A. Schweifſinſch,
 Jelgawà, leelajà eelà Nr. 14.

No krohna Behrsmuiſchàs pagasta teefas teel zaur
 ſcho wiſi uſaizinati, kam ſahdas mantofchanas teefas
 jeb parahdu praſiſchanas pee nomirufcha Syriſgaut-
 muifchàs Pulku mahju ſaimneeka Kahrka Streuberger
 atjachtas mantibas buhtu, jeb las nomicejam to pas
 rahdà palkjts, 27. Merz 1876. g. pee ſchibš pagasta
 teefas meldeetes; jo pehz tam neweens wairš netiſš
 ſlauſhtš un ar parahdu nehmejeem pehz ſkumeem
 darihts. 3

Behrsmuiſchàs teefas namà, 30. Janwar 1876.
 Preeſchfehdejts: G. Beilmann.
 ſkrihw.: C. Reichmann.

Alalkas andelesweeta
Jelgawà.

Wiſas ſortes planku, dehtu, laktu, lihtu iſ pa-
 ſcha ſahgu ſudmalahm, kà ari ehweletus un ſpund-
 detus grihdas un ſkeedinu dehtus, lohguš un durwu-
 ſkeedinuš, tapat ari wiſas ſortes iſſtrahdatu lohku
 pehz muſtureem pahrdohd, kreetnu apdeeneſhamu
 apfohlidamš.

Chr. Dohse.

27. Febbruar ſ. g. tiſš pee Brambergu pagasta
 teefas namà wairakfohlifchanà pret ſkaidru malku
 ſirgi un gohwis pahrdoht, pee kam pizzejt teel
 uſaizinati.

ſalzagrahwè, 13. Febbruar 1876.
 (Nr. 54.) Preeſchfehdb.: A. Widding.
 ſkrihw.: S. Rother. 2

Nonahzeet un palihdſeet mums. Spreddikis,
 ſajžibts uf Walmeeras aprinka miſionerš ſwehtkeem
 4. September 1871 no mahžitaja ſk. Dſirna.
 Malka 8 kap.

! Rihgà!
Gruntiga Angku auſchamo
deegu magafina
 pee

Breeschu galwas,
 ſalku-eelà, v. Reinhold ſ. namà,
 (blakam Dhties ſ. engliſchu tehranda magafina)
 peedabwa nureat dabutus gruntigus nemitrinatus Angku
 auſchamohš deegus par ſchabdu wiſlehtako zenu:
 Nr. 20, 24, 30, 36, 40.

dub. nebalinatus	50, 52, 58, 60, 62	r. v. //
" baltus balinatus	53, 57, 62, 66, 68	" " "
" indigo ſitus	63, 66, 70, 73, 78	" " "
" melnuš un peletuš	54, 58, 64, 68, 70	" " "
" brubnuš	60, 62, 65, 68, 70	" " "
" tumſchi dſeltenus	68, 76, 78, 80, 82	" " "
" turku ſarfanus	115, 125	" " "

Par to, ka preze no wiſlabakas ſortes un wiſadà
 wihſe kòhti deriga, dabu kattris pizzejtš drulacu arlee-
 zinafchanas ſibmi lihdš, un war pehzat, ja preze ne-
 watihš, kattrà laiſà to paſchu pahrmitht, jeb ari ſawu
 malkatu naidu atpakat dabuht.

Ari peedahwaju weht žitu labu prezi, kà: **wati,**
leelus un mafuš lakatus, wihreeschu gama-
ſchàs, galofchàs preeſchfehdeem, wihreescheem
 un behrneem, **wadmalu** wiſas pehrwèš, no 1 rub.
 lihdš 2 rubl. 25 kap. par obſekti u. t. pr.

Peeminedamš, ka es jau 14 gaduš ſchinti ſawà
 amata publejohš, es wiſus ſawuš wezoš draugus un
 paſiſtamohš, kà ari wiſus žitus, kuhju mani ſawuš
 waijadſibšas apmekleht, apfohlidamš teefcham wiſla-
 bafo prezi par wiſlehtako zenu, grihu es wiſu to,
 kaš mana ſwehka ſtahw, ſaweem pizzejeem par labu
 dariht. 2

Georg Junewitſch.

Seeweefchu zeetumà, Jelgawà pee driſfes, teel
 wiſa, paſulas un ſini preeſchfehdeem wairakfohlifchanas un ſpal-
 was preeſchfehdeem pluhliſchanas preti nemtas. 2

20 rubl. ſudr.

pateizibas malkas!
 Nakti no 21. uf 22. Janwar ſ. g. ir Wilkales
 Beelu ſaimneekam Janim Appenin no Lihwèš-Behr-
 ſeš baſniſkrogus ſtedeš **melna ſehwe,** 10 gaduš
 weza, 80 rubl. ſ. wehrtibà, eekſch ar abdu iſſiteem
 un bruhni mableteem dſelſ-aſu rateem eejuhgta, —
 iſſagta. Sibniga ta ſehwe zaur to, ka reias ſir-
 mas ſpalwinas peeres widu atrohdahš. Sagli uf
 Jelgawas puſi aſſbrauſaſchi. Kas par ſcho ſahdſihu
 ſkaidras ſinas dohd, dabu no Bezmohtu pagasta
 waldifchanas augchà mineto pateizibas malku. 1

No Rundables pagasta teefas teel zaur ſcho ſinamš
 darihtš, ka eekſch Rundables Brenze Schubbur mah-
 jahm 23. Febbruar 1876. g. ſirgi, gohwis un daſcha-
 das wirtſchaftes teetas wairakfohlifchanà tiſš pahr-
 dohtas. 1

Rundables teefas namà, 5. Febbruar 1876.
 (Nr. 48.) Preeſchfehdb.: G. Weſemann.
 (S. W.) Teef. ſkrihw.: J. Strauting.

Zaur ſcho amatneekem par ſinu, ka **zetortdeen,**
A. Merz ſ. g. riterſchaftes pagasta namà ſtabas
 uſubweſchana Eglibt mahjās maſakfohlifchanà tiſš
 nodohda. Anſchlakš par buhwes darbu ir ſchinti pa-
 gasta waldifchanas tanzelejā redſamš. 3
 Grendſchu pagasta waldifchanà, 12. Febbruar 1875.
 (Nr. 82.) (S. W.)

Weens jaunš žilweš, ſklohotajš, kaſ kreisſklohtu
 igahjiš un pee ſklohotaja ſeminara eſhama nol-
 žiš un ari pagasta ſkrihweriš war buht, talab ka
 ſcho amatu jau 4 gaduš paſtahwigi wediš, un kaš
 teizamas leezibas par ſawu lihdſchinigo amata
 weſchamu uſrahdiht war, mekle par Jurgeem jeb
 ari par Mahrtineem 1876. g. leelaku weetu par
 ſklohotaju jeb ari par ſklohotaju un ſkrihweri.
 Tuwalas ſinas dohd „Baltijas Semkòpna“ re-
 datžija Jelgawà. 3

Theater-Anzeige für Talsen.

Einem hohen Adel, sowie geehrtem Publicum von
 Stadt und Land die ergebene Anzeige, daß ich am
21. Februar mit meiner Schau- und Lustspiel-
 Geſellſchaft im Saale des Herrn Grunſky einen, durch
 andere Verpflichtungen beſchränkten, Excuſ von 6 Vor-
 ſtellungen eröffnen werde.

Theatertage: **Dienſtag, Freitag, Sonntag.**
 Zu zahlreicher Betheiligung ladet ein
 Hochachtungsvoll
W. Bernack.

Wagare,

kura ſewai lohpu kòpſchana ir ja-ufſiemahš, ar la-
 bahu parahdliſchanahm war par Jurgeem weeru da-
 buht Jumprawmuifchà pee Bauſſas. Tamdeht pee
 laiſa jawemeldabš turpat jeb Jelgawà, Rnòcheta
 namà, blakam raktuſim. 2

Krohna Baldobnes, Baldobnes meſchlunga-muiſchàs
 un Brambergu-muiſchàs (Brambergohš) pagasta wal-
 dibas zaur ſcho uſaizina wiſas 1855. gadà ſſima-
 ſchohš pee augchà minetajem pagasteem prederigohš
 jaunekus, ka wiri wiſwehlaſti lihdš 27. Febbruar ſ.
 g. — deht ſawu ſamilijās lohzeſku u. t. j. pr. uſ-
 dohſchanas — pee ſawuš prederigàs pagasta wal-
 dibas ſteltohš. Kuri nebuš ſteltejuſchees, nedš ſawuš
 ſamilijās prederigus uſbewuſchi, tiſš ſchi gada eſauſ-
 ſchanas rulkòš tā eeraktiti, kà tee tahm pagasta wal-
 dibahm ſenabl ir uſdohti. 2
 Baldobnè, 23. Janwar 1876.

(Nr. 17.) (S. W.) Wag. wez.: M. Podin.

No Erzogu-muiſchàs pagasta teefas teel nomirufcha
 Klahwa Silgalwa parahdneek un parahdu praſiſtaji
 uſaizinati, lihdš 27. Febbruar ſ. g. pee ſchibš pagasta
 teefas ar ſawam peedohſchahanam meldeetes; jo pehz
 ſchi weeniga iſſlehgſchanas termina nefahdas praſi-
 ſchanas wairš netiſš peenemtas, bei ar parahdneekem
 pehz ſkumeem darihts. 1

Erzogu-muiſchà, 27. Janwar 1876.
 (Nr. 30.) Preeſchfehdb.: J. Weifš.
 (S. W.) Teef. ſkrihw.: Serayhim.

Rohmanš, 10 par rubli, kà ari **laſtas** un
 wiſas ſortes **egles** un **preedes dehtu** pahrdohd
 par lehteem tirgeem 1

C. Jacobsohns,

Jelgawà, upeš eelà, ſakajà namà Nr. 4, aij
 Germutba bruhſcha.

Januſohna weefniza
 peedabwa **labuš ehdeenuš** pehz ehdeenu ſahrtas.
 Poržija **zepeſcha** malka 20 kap. un poržija **ſupes**
 12 kap.

filtu gabbeku brohkasti,
 brohkasteš poržiju par 12. kap.

Mehneſcha aboneerejumš, diwi ehdeeni uf maltiti,
 malka 8 rubli par mehneſi.
S. Weinbergš.

Schujamahš maſchines

ar rohkahm un ſahjahm ſtrahdajamas,
 no 7 rubl. ſudr. ſahloht, pahrdohd

Ziegleris un beedris,
 Rihgà, leelajà pils eelà Nr. 19.

Zaun-Bilderſtinu ſaimneekam Simon Milleram ir
 nakti no 13. uf 14. ſchinti mehneſt **noſagts melnš**
ſirgš, 9 gaduš weza, 75 rubluš webris, paſaiſch-
 lahjaš ap wehſiti baltas, purnà maš baltumš, labai
 preeſchlahjai nags pabrlihtš, eejuhgts ſaltās raga-
 wāš. — Tam, kaš palibš ſagto ſirgu un brauzamahš
 teetas atdabuht, teel 10 rubl. ſudr. pateizibas ma-
 ſas iſfohlitš.

Teem irr Mohſus un praweeſchi. Bibbeles
 ſwehtiku ſoreddikis Diketu baſnižā, Widſemml. ſoz-
 žihtš 1. Septembert 1874 no mahžitaja ſk. Dſirne.
 Malka 8 kap.